

VII. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin Johtokunnan kertomus vuodelta 1908 oli sisällöltään seuraava:

Näiden koululaitosten Johtokuntaan ovat vuonna 1908 kuuluneet seuraavat Kaupunginvaltuuston alla mainituiksi vuosiksi valitsemat henkilöt: kansakoulujentarkastaja vapaaherra Adolf von Bonsdorff ja professori K. R. Wahlfors, valitut vuosiksi 1906—08;

professorit A. G. Wallensköld ja V. Th. Homén, valitut vuosiksi 1907—09;

yliopettaja tohtori Georg Borenius ja pastori Emil Murén, valitut vuosiksi 1908—10; sekä

koulujen Johtokunnan valitsema taloudenhoitaja, luutnantti Aug. Fabritius, joka on toiminut myös Johtokunnan sihteerinä.

Puheenjohtajana on vuoden kuluessa toiminut professori Wahlfors ja varapuheenjohtajana professori Wallensköld.

Opetuksesta ja koulunhoidosta ovat huolta pitäneet:

Sedmigradskyn pientenlastenkoulussa Oikokadun n:o 7:ssä neiti Elin Skogman apunansa opettajatar Blonny Hannén ja opastaja Naima Palmroos;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun haaraosastossa talossa n:o 13 Neljännellä linjalla neiti Nanny Lagerblad; ja

Marian turvakodin pientenlastenkoulussa Annankadun n:o 5:ssä pastorinrouva Anni Hofström apunansa opastaja neiti Irene Gren ja rouva Hanna Kostian.

Opetus alkoi tammikuun 15 päivänä, päättyi kevätlukukaudella toukokuun 30 päivänä, jolloin pientenlastenkoulujen oppilaat tekivät tavanmukaisen huvimatkan Korkeasaareen, jatkui syksyllä syyskuun 1 päivästä ja päättyi Lucia-juhllilla joulukuun 16—18 päivänä, joissa varattomille oppilaille jaettiin jalkineita.

Joka päivä on lapsille koulutyön päätyttyä annettu lämmin ruoka-annos. Syyslukukauden alusta on Johtokunnan päätöksen mukaisesti tähän tehty se muutos, että ruokaa on annettu kaikille oppilaille poikkeuksetta, jota vastoin ruuan jakaminen ennen oli ollut rajoitettu ainoastaan varattomain vanhempain lapsiin; ja ovatkin useimmat lapset käyttäneet hyväkseen tätä etua.

Niistä oppilaista, joiden vanhempain katsottiin voivan suorittaa maksua kouluun, maksettiin 1 markka kuukaudessa, ja oli maksavain oppilaiden lukumäärä:

koulussa Oikokadun varrella 16 poikaa ja 27 tyttöä kevät- sekä 10 poikaa ja 20 tyttöä syyslukukaudella;

Kallion koulussa sekä kevät- että syyslukukaudella 29 oppilasta; sekä Marian turvakodissa 12 poikaa ja 18 tyttöä kevät- sekä 14 poikaa ja 11 tyttöä syyslukukaudella.

Opetus kaikissa kolmessa koulussa oli järjestetty Fröbelin lastentarhametodin mukaan, ja kuului siihen opettajattarien kertomuksia lasten uskonnollisten ja siveellisten tunteiden herättämiseksi sekä oppilasten ymmärryksen kehittämiseksi, sopivain pikkukappalten ulkolukua, laskentoa, piirustusta, kirjoitusta, käsitöitä, laulua, voimistelua ja liikuntaleikkejä.

Koulutuntien luku on ollut kolme päivässä, ja nämä on jaettu opetus-tunteihin, jotka tavallisesti ovat kestäneet puoli tuntia, kuten seuraavat tiedot eri kouluista tarkemmin osottavat.

Sednigradskyn pientenlastenkoulu Oikokadun varrella.

Kevätlukukauden alussa oli oppilasluku 60, joka jakautui koulun kahdelle luokalle siten, että 11 poikaa ja 19 tyttöä oli ensimmäisellä eli alemmalla luokalla sekä 11 poikaa ja 19 tyttöä toisella luokalla.

Oppilaita oli kevätlukukauden alussa:

ensimmäisellä luokalla:

21 lasta	5 vuoden ikäisiä
8 „	6 „ „
1 lapsi	7 „ ikäinen

toisella luokalla:

1 lapsi	5 vuoden ikäinen
23 lasta	6 „ ikäisiä
6 „	7 „ „

Kevätlukukauden lopussa päästettiin koulusta 39 lasta, joista 14 poikaa ja 25 tyttöä. Näistä siirtyi:

1 poika neiti Nordmanin kouluun, 1 poika ja 1 tyttö neiti Hultin kouluun, 2 tyttöä neiti Eichingerin, 2 tyttöä neiti Laurellin ja 1 tyttö neiti Nissisen kouluun sekä 1 yhteiskoulun valmistavalle luokalle, muut alempaan kansakouluun.

Syyslukukauden alussa otettiin kouluun 39 lasta, joista 19 poikaa ja 20 tyttöä, niin että oppilasluku oli 60; näistä kuului 19 poikaa ja 11 tyttöä ensimmäiseen luokkaan sekä 8 poikaa ja 22 tyttöä toiseen luokkaan.

Opetus koulun aineissa on tapahtunut seuraavan jaoituksen mukaan:

Kertomuksia: 2 opetustuntia ensimmäisellä luokalla + 2 toisella luokalla, havainto-opetusta: 2 + 2, laskentoa: 2 + 2, kirjoitusta: 4 + 4, piirustusta: 2 + 2, ompelua: 3 + 2, punomistöitä: 2 + 2, laulua: 2 + 2, kudontaa: 1 + —, pintojen asettelemista: 1 + —, rakentamista: 2 + —, muovailua: 1 + 1, paperintaittamista: 2 + 1, ulkolukua: 2 + 2, voimistelua: 2 + 2, vohvelikangastöitä: — + 2, niinitöitä: — + 2 (45 minuuttia).

Muist. Ulkoluku- ja voimistelutunnit ovat kestäneet 15 minuuttia.

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella noin 11 %:iin opetustunneista ja syyslukukaudella 5 %:iin.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulu Kalliassa.

Kevätlukukauden alussa oli oppilasluku 36, nimittäin 22 tyttöä ja 14 poikaa.

Näistä oli:

1 lapsi	4 vuoden ikäinen
10 lasta	5 „ ikäisiä
17 „	6 „ „
8 „	7 „ „

Kevätlukukauden lopussa erosi 20 oppilasta siirtyäkseen 7 vuotta täytettyänsä alempaan kansakouluun. Syyslukukauden alussa otettiin kouluun 36 oppilasta, joista 14 poikaa ja 22 tyttöä.

Tunnit jakautuivat kouluaineille seuraavasti:

Kertomuksia: 1, havainto-opetusta: 2, uskontoa: 1, laskentoa: 2, laulua: 2, ulkolukua: 3, kirjoitusta: 3, pintojen asettelemista: 2, tikkujen asettelemista: 2, paperintaittamista: 2, voimistelua: 2, piirustusta: 3.

Laululeikkejä ja käsitöitä oli joka päivä.

Poissaolot vastasivat kevätlukukaudella noin 6 % opetustunneista ja syyslukukaudella noin 4 %.

Marian turvakoti.

Kevätlukukauden alussa oli koulun oppilasluku 60, joista 22 poikaa ja 38 tyttöä.

Oppilaista oli:

1 lapsi	4 vuoden ikäinen
10 lasta	5 „ ikäisiä
38 „	6 „ „
11 „	7 „ „

Lukuvuoden lopussa erosi 45 oppilasta, joista 17 poikaa ja 28 tyttöä. Eri kouluaineisiin käytettiin seuraava määrä tunteja:

Kertomuksia: 2, havainto-opetusta: 2, laskentoa: 2, kirjoitusta: 3, piirustusta: 2, rakentamista: 2, tikkujen asettelemista: 2, ompelua: 4, punomista: 2, paperintaittamista: 2, muovailua: 1, ulkolukua: 2, laulua: 3, liikuntaleikkejä: 6.

Voimistelua tai järjestettyjä leikkejä oli opetustuntien välillä 5—10 minuutin aikana.

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella 11.5 %:iin opetustunneista ja syyslukukaudella 8.4 %:iin.

Vuoden kuluessa ovat koulujen opettajakunnat vaivojaan säästämättä ja väsymättömällä innolla hoitaneet tehtävänsä.

Sittenkun Kaupunginvaltuusto oli tammikuun 17 päivänä 1899 päättänyt jättää Johtokunnalle käyttöoikeuden kaupungille kuuluvaan tonttiin n:o 4 Oikokadun varrella, ehdolla että Johtokunta ei ainoastaan sinne vaan myöskin Sörnäsän alueelle rakentaisi pikkulastenkoulut sekä niitä ylläpitäisi, jätti Johtokunta, valmistaakseen tämän ehdon täyttämistä, Valtuustolle tammikuun 9 päivänä 1908 päivätyn esityksen Backas huvilatiluksella olevan ja kirjelmässä tarkemmin mainitun alueen luovuttamisesta Johtokunnalle ynnä myös Viipurinkadun varrella olevan tontin n:o 2 ja Porvoonkadun varrella olevan tontin n:o 13 varaamisesta sille.

Johtokunnan esityksen johdosta päätti Kaupunginvaltuusto kokouksessaan tammikuun 28 päivänä, että mainitut kaksi tonttia Viipurin- ja Porvoonkadun varrella varattaisiin Johtokunnalle vastaisten koulutalojen rakentamista varten sekä että kysymys Backas tilalla olevan alueen luovuttamisesta lykättäisiin Kaupunginasemakaava-toimikuntaan lausunnon ja ehdotuksen antamista varten.

Mihinkään enempään valmistaviin toimenpiteisiin Johtokunnalle luovutettujen kahden tontin käyttämiseksi ei Johtokunta vuoden kuluessa kuitenkaan ole katsonut voivansa ryhtyä, koska Johtokunnan käytettävissä olevat varat on täytynyt käyttää toiseen suurempaan työhön, nimittäin Pohjois-Esplanadikadun varrella olevan talon n:o 21 osittaiseen uudestirakentamiseen. Lähin syy tähän oli se, että koska useiden suurien tässä talossa olevien huoneistojen vuokrasopimukset päättyivät kesäkuun 1 päivänä 1909 ja uusia erittäin edullisia vuokratarjouksia oli jätetty Johtokunnalle sillä edellytyksellä, että talon uudestirakentaminen saataisiin aikaan, jonka kautta eräitä toistaiseksi käyttämättömiä osia talosta sisustettaisiin asuttaviksi huoneistoiksi, Johtokunnasta näytti sangen sopivalta hetimiten ryhtyä talon suurehkoon osittaiseen uudestirakentamiseen. Toimenkin seikka teki tämän sangen tarpeelliseksi. Katurakennuksen alkuperäisessä rakentamisessa perustuksen alle laskettu n. s. pohjavarustus oli näet aikojen kuluessa ja sikäli kuin täydellisempi kanavoiminen oli johtanut pohjaveden pois ja ilmaa päässyt sinne, ruvennut mätänemään, minkä johdosta ynnä myös muutamia vuosia sitten toimitetun viereisen „Privatbanken“in talon uudestirakentamisen vuoksi pohja oli niin heikontunut, että melkoisia halkeamia oli syntynyt päarakennukseen. Ammattimiesten toimittamassa lähemmässä tarkastuksessa on sittemmin käynyt selville, että tukit kyseessä olevassa pohjavarustuksessa olivat niin mädäntyneet, että puunsyyt sormin voitiin ottaa niistä irti, minkä johdosta talon kellarikerroksen mahdollisimman nopea uudestirakentaminen sekä pohjan osittainen uudestilaskeminen tuli välttämättömäksi. Sittenkun Johtokunta oli arkkitehtitoimistolle Jung & Fabritius antanut tehtäväksi laatia piirustukset kyseessä olevaa uudestirakentamista varten ja sekä Johtokunta että kaupunginviranomaiset olivat hyväksyneet nämä piirustukset, aloitettiin puheenalainen uudestirakentaminen marraskuun 1 päivänä 1908. Sen on laskettu rakennusmestari Johan Johanssonin laatiman likimääräisen kustannusarvion mukaan tulevan maksamaan noin 134,000 markkaa, johon sittemmin lisäksi on tullut noin 23,000 markan suuruinen laskettu menoerä valokuvaamon laittamista varten katurakennuksen pohjoiseen ullakkoon. Talon vuokra-

huoneistoista kesäkuun 1 päivästä 1909 alkaen odotettavissa olevien melkoisesti lisääntyneiden tulojen voidaan laskea antavan hyvän koron uudestirakentamiseen meneville kustannuksille. Johtokunta toivoo huomattavasti lisääntyneiden varojen avulla piakkoin saavansa tilaisuuden ryhtyä vastaisen uusien koulutalojen rakennuttamiseen.
